

det tilhører Jer; ville I af Godhed lade det blive ved Kirken, for at understøtte den, og for Kirkens egen Skyld, saa skulde I have Tak, men det er Jeres Giendom. Kirken eier Intet paa denne Jord, den eier kun sine aandelige Naadegaver, den har kun Magt over Kirkens hellige Ting, og giver sine Tjenere igjennem Ordinationen sin Magtfuldkommenhed. Naar Kirken har fri Raadighed og fuld Andeel over sine egne Anliggender, da har den Lov til at ordinere dem, som Formændene i hele dens aandelige Styrelse ansee for værdige dertil, og det forekommer mig, at enhver saadan ordineret Mand maa have Ret til at foretage alle kirkelige Handlinger, hvad enten han søger en fast Præstegaard eller en fast Præstetiende, eller han lader det være. Det forekommer mig i det Mindste, at det er saa klart, som Noget kan være, og jeg vil derfor i dette Dieblit ikke udtale mig med flere Ord derom, men skal afvente, hvad der i den Henseende yderligere maatte blive fremsført. Skulde imidlertid mit Forslag ikke vinde Majoritet her i Salen, saa finder jeg mig naturligviis tilfredsstillet ved Fleertallets Forslag, hvorfor jeg ogsaa i Hovedsagen er gaaet ind derpaa. Den hele Menighed mellem Fleertallet og mig dreier sig om, hvorvidt Ordinationen skal sættes som den egentlige Betingelse for Udøvelsen af kirkelige Handlinger, eller Regjeringens Vocation; thi, selv om vi vilde tænke os en Deel af Regjeringens Vocation, hvad naturligviis maa følge af Forholdenes Udvikling her i Landet, given Menigheden tilbage, til hvilken den har fuld Ret efter vore gamle Kirkeordinantser, saaledes, at den mellem de Candidater, som Regjeringen foreslaaer til en vis Præstegaard, til en vis Præstetiende, kan vælge den, som den efter offentlige Prøver synes bedst om, selv om denne Sag ordnes paa den gamle Maade, saa vil der dog ligesuldt være Folk, som helst vilde leve uden Præstegaarde og Præstetiender, og som kunde høre til de meest begavede Præster, Verden har seet, og de burde dog ikke afføres Ret til i den evangelisk-lutheriske Kirke i Danmark, naar Folk ønske det, at forrette kirkelige Handlinger. Der er et Forslag, stillet af et Mindretal

Udvalget, som jeg ikke ret meget skal indlade mig paa, førend jeg har hørt dette Mindretal forsvare sin Indstilling. Det mener nemlig, at § 80 i Grundloven staaer i Strid med mit Forslag i det Hele; det kan jeg aldeles ikke indsee; thi her er slet ikke Tale om nogen Indgriben i Kirken eller om dens aandelige Tilstand; dette Lovforslag vedkommer slet ikke Kirkens indre Forsatning. Det er soleklart for enhver, at det kun er en naturlig og menneskelig Ret, som vi, Folkets, Landets Deputerede, fordre, at Kirken skal faae tilbage, og at ikke blot Kirken faaer sin Ret tilbage, men enhver enkelt Borger i Landet sin. Det er en soleklar Sag, at, ligesom enhver Minister, enhver Greve og Baron i Landet vilde finde det meget anstødeligt, om Nogen vilde sige til ham: Nu skal Du, under den og den Straf, holde Dig til den og den Præst, Du maa ikke søge nogen anden, ligesaa urigtigt vilde det være, om en saadan Forskrift skulde vedblive at gjælde for den simpleste Mand i Landet; i den Henseende bør idetmindste Alle have lige Ret. Det forekommer mig, at det er en juridisk Spidsfindighed, naar Mindretallet siger, at, fordi Grundlovens Paragraph lyder saaledes: „Folketirkens Forsatning skal ordnes ved Lov“, at det saa hanger sig i bløse Ord, fordi der ikke staaer „ved Love“, og slutter, at Forslaget derfor strider imod denne Paragraph; thi vidtløftige Lovforskrifter kunne ligesaa godt indbefatte flere enkelte Love, som flere enkelte Love, ved efterhaanden at komme til, som Tid og Leilighed falde, tilsidt danne en heel og fuldstændig Lovgivning. Jeg vil kortelig tillade mig at gjøre opmærksom paa, at jeg slet ikke forstaaer Meningen af, hvad Mindretallet har sagt til Stutningen, naar det formener, at mit Forslag „hviler paa en Opfattelse af det kristelige Menighedsliv, der, istedetfor at tilveiebringe og befæste Friheden, vilde forvirre og tilintetgjøre den“. Jeg trøer, at her er sammenblandet forskjellige Ting, og at det er gaaet det ærede Mindretal, som det er gaaet flere, der have skrevet offentlig om denne Sag, idet de nemlig have begaaet den Feil, at sammenblande Sagn i geographisk Forstand med Menighed. Nu vide de jo meget godt, om de ikke vidste det ifor-